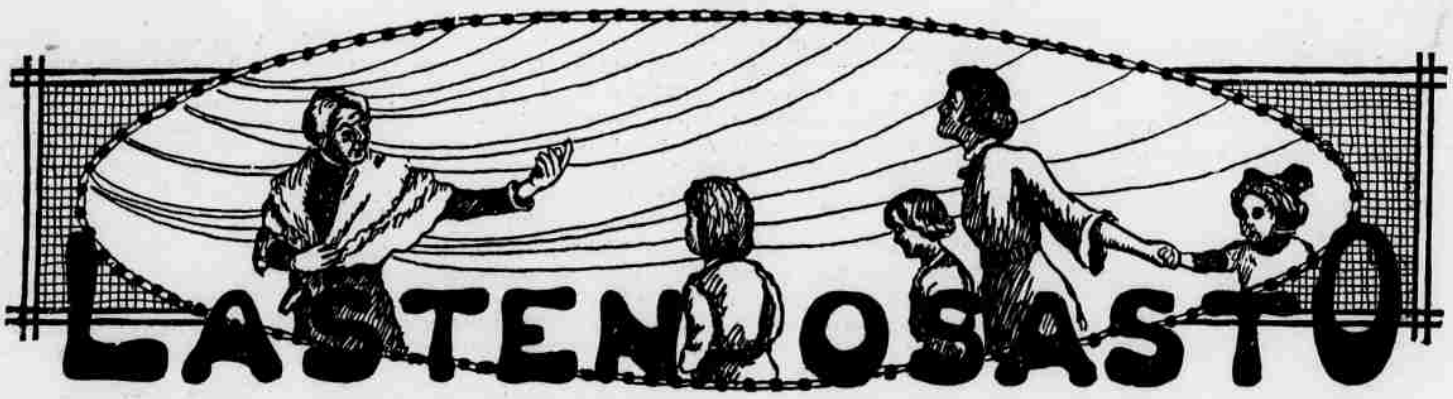

DONORA, PA.

Tervehdys Selma-tädille ja pienille Toverittaren lukijoille!

Minunkin johtui mieleeni, että kirjottaa Toverittareen, koska tääitä Donorasta ei ole vielä koskaan näkynyt kirjettä Toverittaressa, johtuen siitä, että täällä on niin vähän suomalaisia. Täällä on ainoastaan neljä suomalaista perhettä. Tämä ei kyllä ole niin pieni kaupunki mutta täällä eivät suomalaiset viihdy. Täällä on kolme isoa myllyä ja yksi terässulimo.

Minä olen 12 v. vanha. Minä olen käynyt seitsemän luokkaa englanninkielistä koulua ja syksyllä alan 8:tta luokkaa. Minä osaan hyvin vähän suomenkieltä kirjottaa ja lukea. Tänä kesänä olen käynyt suomenkielistä sosialistista kesäkoulua Monessenissa. Meidän koulu kesti viisi viikkoa ja opettajana meillä oli toveritar Selma Loukola. Meidän koulu oli jaettu viiteen luokkaan. Minä olin neljännessä luokassa. Tääitä on Monessenin noin neljän mailin matka. Minä kuljin junalla aamuin illoin.

Meillä oli kesäkoulun päättäjäisiltama heinäkuun 16 p. Meillä oli hyvin paljon ohjelmaa, jonka suorittivat lapset kaikki. Meillä oli kaksi näytöskappaletta, nim. "Oikealle tielle" ja "Kävelyretkellä", sitten oli vielä laulua, runoja, kertomuksia y. m. Meistä oli hauskaa käydä suomalaista koulua, mutta kesti vain niin vähän aikaa että emme ehtineet paljon oppia. Opettajamme, toveritar Selma Loukola oli hyvä ja kiltti opettaja. Se vaan oli ikävä, että poika oppilaat olivat niin vallattomia, että opettajan mieli tuli usein pahoitetuksi. Koulussa tulin tuntemaan monta uutta pikku toveritarta, joten aika meni hyvin hupaisesti.

Ehkä lopetan nyt ja toisten lisää.

Toveruudella, ELLI SIREN.

LOS ANGELES, CAL.

Halloo Selma-täti! Nyt koulu on loppunut ja on meillä kesäloma. Minä oli meren rannalla uimassa, ja kun en ole ollut siellä pitkään aikaan niin aurinko poltti ihoni, että se oli kipeä, mutta nyt se on parantunut.

Täällä aijotaan pitää lasten iltama syyspuolella kesää. Kirjotan siitä toiste lähemmin. Täällä Los Angelesissa ei ole niin paljon suomalaisia lapsia, että voisimme pitää sunnuntaikoulua.

Minä olen koettanut ottaa Toverittaren tilauksia ja olen saanut joitakin. Otan lisää niin paljon kuin saan ja annan tilaukset kirjallisuuskomitealle.

Toivon, että toisetkin pikku pojat ja tytöt Los Angelesista kirjottaisivat Tervehdän kaikkia Toverittaren lukijoita. PAAVO NYLANDER.

WOODLAND, WASH.

Nyt taasen piirrän jonkun rivin ja tervehdän kaikkia Toverittaren lukijoita ja Selma-tätiä.

Kesää tänne ei vaan tahdo tulla. Tähän saakka tämä kesä on ollut vaan koko kylmää ja sateista. Mutta toivoisin kumminkin syksyn olevan tavallista sievempää.

Heinätyö täällä "kontrilla" on joksikin kaikki tehty, niin isännät joutavat lähteä taasen talveksi "tienestiin". Olen kuullut, että täältä alkoo lähteä useampia jo tienesttiin, jos eivät jo ole menneet

Sunnuntaikoulu täällä on täydessä käynnissä, joka sunnuntai on koulu. Koettakaapas lapset kulkea koulussa, että opitte lukemaan ja kirjoittamaan suomenkieltä ja laulamaan suomalaisia lauluja.

Takaisin Buttesta, Mont., saapui mrs. J. Vierimaa ja lapset tänne farmillensa. Tervetuloa takaisin!

Haalia täällä ruvetaan rakentamaan nyt tänä syksynä, niin sitte sitä taasen saadaan pitää parempia huveja ja näytöskappaleita ja sen semmoisia.

No eipä tässä enään jaksa "löryyttää", niin enköhän minä lopeta. Toiste lisää, jos tämä onnistuu pääsemään Toverittaren palstoille. Siis hyvästi kaikin.

Kunnioituksella,

KALLE KOSKI

DAISYTOWN, PA.

Nyt taas kirjotan muutaman rivin tähän kuuluisaan lehteen Toverittareen.

Ilmat ovat olleet hyvin kuumat. Ei ole ollut sadetta moneen viikkoon. Meillä alkoi kesäkoulu heinäkuun 18 p:nä. Opettajanamme on Selma Loukola Fitchburgista, Mass. Koulumme kestää viisi viikkoa. Oppiaineina on suomenkielenluku ja -kirjoitus ja kielioppi. Oppilaita on noin 40. Toivoisin, että me lapset kävisimme siell äjoka päivä oppimassa sosialismia, sillä sosialismi on ainoa aate, joka taistelee työläisten oikeuksien puolesta.

Heinäkuun 30 p:nä oli täällä s. s. o. haalilla kokous ja sen ohessa me lapset suoritimme vähän ohjelmaa. Ensin oli puhe Selma Loukolalta, sitten oli meiltä lapsilta laulua, runo, kertomus kuvaelma "Sosialismi ja soturi" ja taas runo. Kesäkoulun lopettajaisjuhlassa suoritamme enempi ohjelmaa. Olen myöskin kuullut, että Monessenin ihanneliittolaiset tulevat ja auttavat meitä ohjelman suorituksessa.

Nyt lopetan ja sanon terveiseni Toverittaren lukijoille sekä pienille että suurille.

Toverillisesti,

NIILO AHONEN.

KÖYHÄN PIKKU SISKO.

(Jatkoa 7:ltä sivulta)

ki, Grieg ja yksin Paderewski, Puolan ylpeys ja kunnia—nämä olivat miehiä ja naisia varten, joilla on sydän ja sielu; ihmisille jotka ovat enempi kun maan tomua. Hänen elämänsä oli rähjystäjän elämää, hän oli vain kone ja orja. Järjellä, sydämellä ja hienoilla tunteilla ei ollut mitään sijaa hänen jokapäiväisessä taloudellisessa elämässään, ja hän soisi, että ne vast'edeskin pysyisivät kätköissään. Hän soittaisi nykyaikaisempia, inhottavimpia, raaimpia remputuslauluja; ilomielin hän soittaisi, jos he vain maksaisivat hänelle kymmenen dollaria viikossa, jolla hän voisi ostaa leipää ruumiinsa ravinnoksi. Jaa, viisi dollaria ostaisi hänet nyt. Hänen **täytyy elää** ennen kaikkea— äitinsä ja hänen itsensä. Sielun täytyy väistyä ruumiin tarpeiden tieltä.

Mutta missä on se egyptiläinen ravintola ja—mahdollisesti heillä voisi olla jo toinen soittaja. Paljas ajatuskin jo siitä sai kylmän hien nousemaan otsalleen. Mutta vaikka olisikin, niin hän tahtoi Ike Hammersteinin sekaantumaan asiaan hänen hyväkseen; hänen täytyisi kertoa heille, että hän ja äitinsä ovat kuolemassa nälkään, heidän täytyisi panna toinen mies pois ja antaa hänelle työ.

Nopeaan hänessä kehittyi ajan henki. Hänen turmeluksensa oli se, mikä on voittanut suurissa teollisuuslaitoksissa, joka on syössyt tieltään pienemmän ja asettanut suuremman ensimäiseksi. Se oli sitä turmelusta, joka on tehnyt mahdolliseksi suuret trustit. Se oli raakalaista voiton himoa.

Mutta Antonille sen himon syn nytti epätoivo ja puute, hän tarvitsi voittaa **elääkseen**, eikä kasatakseen itselleen kultaa. Hänen kuumeisessa mielikuvituksessaan pyöri tuo loistava summa, kymmenen dollaria viikossa, ja toisella puolen sitä vastassa oli hänen tyhjä kukkaronsa, nälkää ja sairautta.

Hän löysi Hammersteinin puodin, ja sai ravintolan osoitteen sekä suosituskirjeen Ikeltä. Hänen täytyi taas kuluttaa viisi senttiä katuvaunuun. Se merkitsi hänelle yhden leivän hinnan. Mitäs, jos hän ei onnistuisikaan saamaan työtä?

Mutta hän oli päättänyt onnistua.

Tämä egyptiläinen ravintola oli yksi senlainen paikka, joka moralisesti puistattaa korkeasti kunnioitettavia, itsestään pitäviä ihmisiä joka kerta kun heille huomautetaan näistä paikoista. He eivät tahdo rikkoa itseään vastaan niin paljon, että tietäisivät sellaisia paikkoja olevankaan. Mutta että niitä on, sen he tietävät hämärällä, epämääräisellä tavalla. Ne paikat ovat vain rahvasta varten, joiden ei koskaan sallita edes ajatuksissaan tunkea heidän tahrattomien sielujensa pyhättöön.

Nämä "hyvät" ihmiset, joille on lumivalkoinen omatunto, eivät uskalla ajatella pahamaineisista paikoista. He eivät uskalla tehdä mitään tutkimuksia mikä koskee niitä. Jos he niin tekesivät, niin täytyisi heidän huomata, että ne paikat ovat myöskin heitä varten ja heidän tahdostaan olemassa. Ne ovat heitä varten siksi, että he haluavat pitää alemman kansan "lestissään". Ne auttavat heitä pitäessä roskakansaa pois ylhäisön seurasta, pitäen heidät huvitettuina irstaisuudessa ja alasvajonneina. He pitävät alhaison ylhäisön peukalon alla, totuttaen heidät ainoastaan työhön ja alamaisuuteen. Jos ei olisi "alhaisoa" mihin joutuisi silloin "ylhäisö"? Alhainen kansa on oleellinen nykyiselle hyvinvoinnille ja nykyiselle suuruudelle. Sentähden täytyy olla runraasti varustettuna keinoja, millä pitää rahvas "alhaisena".

Ja niitä on runsaasti varustettuna—ylhäisten armosta, jotka alhaisoa riistävät, ja "hyvien" jotka kääntävät silmänsä pois, että eivät ryöstöä näkisi.

Kun Anton avasi ravintolan oven, näki hän yhdellä silmäyksellä kaikki mikä oli tärkeätä hänelle sillä hetkellä. Hän näki huoneen, joka oli verrattain tyhjä ihmisistä. Mutta huoneen perällä pianon perässä istui pitkä, hinterä nuori mies soittaen. Antonia pyörrytti. Tuntui kuin lattia vaipuisi hänen jalkojensa alta. Äiti—sairautta—talvi—kurjuutta—hän näki koko kauhean panoraaman edessään. Niin itsekkäät olivat hänen ajatuksensa, että hänen huomionsa ei ensinkään kiintynyt siihen seikkaan, että nuori, juopunut, vaalea tyttö, hiukset hajallaan ja hattu kanissa, riippui pianonsoittajan kaulassa, kiemaillen hänelle juopuneen tavalla.

Anton seisoi hetken, pusertaen lujasti oven rivasta. Kaikki näytti sumuiselta hänen silmissään. Hän tahtoi pian juosta pois, ennenkuin kukaan häntä huomaisi ja kysyisi mitä hän tahtoo. Mutta hänen oli kovin vaikea heittää rivasta irti. Kun hän seisoi siinä epäröiden, lähestyi häntä suuri, punakkakasvoinen mies, ja kysyi kohteliaasti, josko voisi palvella vierasta jollain tavalla. Sokean vaiston johtamana Anton astui sisälle ja istui lähimmän pöydän ääreen. Se oli pieni pöytä, jossa oli lasikansi. Kannen alla hän näki sikuretteja, piippuja, tupakkaa ja sikaareja. Miehen kysyessä mitä hän halusi, vastasi hän konemaisesti: "sikurettia". Mies nosti kantta ja antoi hänelle turkkilaisia sikuretteja. 'Viisitoista senttiä', hän sanoi, ja Anton haki taskustaan viisitoista senttiä, ojentaen sen miehelle. Vaivaloisesti hän otti yhden "arkun naulan" laatikosta asettaen sen haimpaittensa väliin. Mutta hän unhotti sytyttää sitä.

Mies käveli huoneen perälle, missä nuori mies istui pianon ääressä ja alkoi matalaäänisen kiihkeän keskustelun hänen kanssaan. Juopunut tyttö livahti Antonin ohi ja poistui hiljaa huoneesta. Nuori mies pian seurasi hänen jälkeensä. Pitkä, mustaviiksinen mies nousio eräästä peränurkasta ja vetelehti ovelle päin.

(Jatk.)

— Saattakaa Toveritar jokaisen työläisnaisen luettavaksi.